

ย้อนรอย การร่างรัฐธรรมนูญ

ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา สังคมไทยได้มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองและบริหารประเทศ ในระยะเวลา ๗๓ ปี มีกาประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ๑๗ ฉบับ ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว ล้วนเป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญ มีเพียงรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๓๒ พ.ศ. ๒๕๓๘ เท่านั้นที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญ

เหตุที่มาของการจัดทำรัฐธรรมนูญ ๒๕๓๒
 หลังจากที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๒ และได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๓๘ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ได้มีมติให้ดำเนินการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญ

นับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา สังคมไทยถือเอารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายหรือกติกาสูงสุดในการปกครองและบริหารประเทศ ในระยะเวลา ๗๓ ปี มีกาประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ๑๗ ฉบับ ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว ล้วนเป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญ มีเพียงรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๓๒ และ พ.ศ. ๒๕๔๐ เท่านั้นที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญ

หลังจากคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ยึดอำนาจการปกครองเมื่อคืนวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ต่อมาอีก ๑๒ วัน คือวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ส่วนคณะปฏิรูปการปกครองฯ เปลี่ยนเป็นคณะกรรมการความมั่นคงแห่งชาติ

ซึ่งรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ นี้ กำหนดให้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับถาวรขึ้นใหม่ เพื่อใช้ในการปกครองและบริหารประเทศ โดยให้องค์กรหรือสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นหลักในการจัดทำรัฐธรรมนูญ

พิธีเปิดประชุมสมัชชาแห่งชาติ

๒๖. เมื่อวันพุธที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ เวลา ๑๐.๐๐ น. สมัชชาแห่งชาติได้มีพิธีเปิดการประชุมครั้งแรกที่โรงแรมรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร โดยมี พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเป็นประธานเปิดการประชุม

กระบวนการสรรหาและคัดเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กำหนดให้มีสมัชชาแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิกที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๒,๐๐๐ คน

จากการสรรหาสมาชิกสมัชชาแห่งชาติมีผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจำนวน ๑,๙๘๒ คน ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เปิดการประชุมสมัชชาแห่งชาติ วันอาทิตย์ที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เวลา ๑๗.๓๐ น. ณ หอประชุมกองทัพเรือ

ในวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่ประชุมสมัชชาแห่งชาติได้มีการเลือกสมาชิกด้วยตนเองให้เหลือ ๒๐๐ คน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการความมั่นคงแห่งชาติคัดเลือกให้เหลือ ๑๐๐ คน สำหรับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

จุดหมายแห่ง การร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐

สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ สืบสวนของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ชุดนี้ มาจากบุคคลในภาคีรัฐ ๒๘ คน ภาคเอกชน ๒๗ คน ภาคสังคม ๒๑ คน และภาควิชาการ ๒๒ คน สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้ประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการเลือกประธานและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ และในการประชุมที่ต่อมาได้คัดเลือก สสร. เพื่อเป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน ๒๕ คน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติได้คัดเลือกอีก ๑๐ คน รวมเป็น ๓๕ คน เพื่อทำหน้าที่เป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ สืบสวนของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ชุดนี้ มาจากบุคคลในภาคีรัฐ ๒๘ คน ภาคเอกชน ๒๗ คน ภาคสังคม ๒๑ คน และภาควิชาการ ๒๒ คน ได้ประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการเลือกประธานและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ และในการประชุมครั้งต่อมาได้คัดเลือก สสร. เพื่อเป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน ๒๕ คน จากนั้นคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ จึงได้คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๑๐ คน รวมเป็น ๓๕ คน เพื่อทำหน้าที่เป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ความสำคัญของการทำจดหมายเหตุ
การจัดทำรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ถือเป็นเหตุการณ์สำคัญ
ของชาติ จึงต้องมีการรวบรวมเอกสารไว้เป็นเอกสาร
จดหมายเหตุของชาติคณะกรรมการวิสามัญ
บันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจ
รายงานการประชุมมีหน้าที่ดำเนินการจัดทำ
จดหมายเหตุเกี่ยวกับความเป็นมาของรัฐธรรมนูญ
และขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ในการจัดทำรัฐธรรมนูญ
ให้เป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วนตามหลักวิชาการใน
การจัดทำจดหมายเหตุ โดยนำเสนอเผยแพร่บันทึก
เจตนารมณ์ให้กับประชาชนและหน่วยงานของรัฐ
ได้รับทราบ และนำเสนอต่อคณะกรรมการยกร่าง
รัฐธรรมนูญและสภาร่างรัฐธรรมนูญภายใต้
วัตถุประสงค์ของการจัดทำรัฐธรรมนูญ
คณะกรรมการฯ จึงจัดทำนิตรรศการนี้ขึ้นเพื่อ
รณรงค์ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการเก็บ
รวบรวมหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง เอกสารแสดง
ความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อนำมาจัดเก็บเป็น
ประวัติศาสตร์สามารถสืบค้นได้ในอนาคต

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ที่

จดหมายเหตุ การร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐